

Lag (1992:860) om kontroll av narkotika

Inledande bestämmelser

1 §

[4951] Med narkotika avses i denna lag detsamma som i 8 § narkotikastrafflagen (1968:64) (Smugglingslagen m.m. [1710]).

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Läkemedelsverket skall upprätta och kungöra förteckningar över narkotika.

Till 1 st

Anm. Se [4994].

Till 2 st

Anm. 1. Om bemyndigande, se [4983].

Anm. 2. Om förteckningar, se [5015] o.f.

2 §

[4952] Narkotika får föras in till eller ut från landet, tillverkas, bjudas ut till försäljning, överlåtas eller innehas endast för

1. medicinskt ändamål
2. vetenskapligt ändamål
3. annat samhällsnyttigt ändamål som är särskilt angeläget, eller
4. industriellt ändamål

a) i de fall regeringen särskilt föreskriver det, eller

b) om undantag från kravet på tillstånd har meddelats enligt 12 § fjärde stycket.

Vid tillämpning av denna lag ska en vara anses ha förts in till eller ut från landet när den har förts över gränsen för svenskt territorium. *Lag (2011:114)*.

Införsel och utförsel

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (2011:114).

3 §

[4953] Narkotika får föras in till eller ut ur landet endast av den som har tillstånd till det.

Om inte regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskriver något annat, får dock resande utan tillstånd föra in narkotiska läkemedel i Sverige och föra ut sådana läkemedel från landet, om de är avsedda för medicinskt ändamål och den resandes personliga bruk.

Narkotika får inte utan tillstånd sändas genom landet eller, i annat fall än som avses i andra stycket, föras ut ur landet. I övrigt gäller lagen (1973:980) om transport, förvaring och förstöring av införselreglerade varor, m.m [41]. *Lag (2011:114)*.

Till 1 st

Anm. 1. Om tillståndsmyndighet, se [4961].

Anm. 2. Tillstånd meddelas ej för vissa varor, se [5001 A].

Till 2 st

Anm. Om styrkande av behovet av narkotiskt läkemedel samt om största tillåtna mängd vid införsel, se [5005 A].

3 a §

[4953 A] Den som har tillstånd att bedriva detaljhandel med läkemedel enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel får utfärda sådana intyg som avses i artikel 75 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985. Ett intyg får utfärdas att gälla för en period om högst 30 dagar. *Lag (2009:369)*.

Tillverkning**4 §**

[4954] Med tillverkning avses i denna lag framställning, omvandling, bearbetning, avvägning, uppräknig, förpackning eller ompackning av narkotika.

Tillverkning av narkotika får bedrivas endast av den som har tillstånd till det. Tillstånd behövs dock inte för att i vetenskapligt syfte framställa narkotika vid en vetenskaplig institution, som ägs eller stöds av staten. *Lag (2016:532)*.

Handel**5 §**

[4955] Handel med narkotika får bedrivas endast av

1. den som med tillstånd antingen har fört in varan till Sverige eller har vidtagit sådan åtgärd med varan som innebär tillverkning, eller
2. den som har tillstånd att handla med varan.

Handel med narkotiska läkemedel får bedrivas utan sådant tillstånd som anges i första stycket av den som enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel får bedriva detaljhandel med läkemedel till konsument. *Lag (2016:532)*.

Till 1 st p. 3

Anm. Ansökan, se [5006].

Förordnande och utlämnande**6 §**

[4956] Narkotiska läkemedel får lämnas ut endast efter förordnande av läkare, tandläkare eller veterinär. Sådant förordnande ska ske med största försiktighet.

Om Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd har dragit in eller begränsat en läkares eller en tandläkares behörighet att förskriva narkotiska läkemedel enligt 8 kap. 10 eller 11 § patientsäkerhetslagen (2010:659) får sådant läkemedel inte lämnas ut på ordination av läkaren eller tandläkaren. Detsamma gäller om Ansvarsnämnden för djurens hälso- och sjukvård har dragit in eller begränsat en veterinärs behörighet att förskriva narkotiska läkemedel. *Lag (2010:666)*.

Innehav**7 §**

[4957] Narkotika får innehas endast av

1. den som har rätt att handla med varan,
2. en föreståndare för en vetenskaplig institution som ägs eller stöds av staten eller en kommun, i den mån varan behövs för vetenskaplig forskning, undersökning eller undervisning,
3. en befattningshavare vid försvarsmakten enligt särskilda bestämmelser,
4. den som fått varan utlämnad till sig enligt 6 § första stycket eller medgetts införsel enligt 3 § första stycket,

5. den som fått tillstånd till det för utbildningsändamål eller något annat samhällsnyttigt ändamål, eller

6. den som fått tillstånd till det för industriellt ändamål. *Lag (2011:114).*

Narkotikaprekursorer

Anm. Rubriken är har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (2005:471).

7 a §

[4958] Med narkotikaprekursorer avses i denna lag detsamma som i 9 § narkotikastrafflagen (1968:64). *Lag (2011:114).*

7 b §

Paragrafen har upphört att gälla enligt lag (2005:471).

7 c §

[4960] Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande, Läkemedelsverket får meddela föreskrifter om

1. särskilda tillstånd för apotek eller myndigheter att inneha eller släppa ut narkotikaprekursorer på marknaden, och
2. särskild registrering av apotek eller myndigheter för utsläppande av narkotikaprekursorer på marknaden. *Lag (2005:471).*

Tillstånd och tillsyn m.m.

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1993:361).

8 §

[4961] Läkemedelsverket prövar frågor om tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd skall förenas med de villkor som behövs. Vid prövningen skall verket särskilt ta hänsyn till innehållet i de överenskommelser om narkotika som Sverige har biträtt. Ett tillstånd får återkallas av verket, om det behövs för att förebygga missbruk av narkotika. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt föreskrifter eller villkor som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

Läkemedelsverket är behörig myndighet enligt förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.) och förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.). *Lag (2005:471).*

9 §

[4962] Den som för in, för ut, transiterar, tillverkar eller handlar med narkotika ska föra de anteckningar som behövs för att Läkemedelsverket ska kunna kontrollera att denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen efterlevs. Sådana anteckningar ska föras också av den som fått tillstånd enligt 7 § 5 eller 6 att inneha narkotika. Föreståndare för en vetenskaplig institution där narkotika används i vetenskapligt syfte ska föra sådana anteckningar som behövs för att Läkemedelsverket ska kunna kontrollera användningen av narkotikan. *Lag (2011:114).*

9 a §

[4963] Den som yrkesmässigt, för in, för ut, transiterar, tillverkar eller handlar med narkotika ska på varans förpackning genom märkning eller på annat sätt ange narkotikans namn. *Lag (2011:114)*.

10 §

[4964] Läkemedelsverket har tillsynen över efterlevnaden av förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.) och förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.), av denna lag samt av de föreskrifter och villkor som har meddelats med stöd av lagen. *Lag (2005:471)*.

11 §

[4965] Läkemedelsverket har rätt att få de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen och får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.), förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.), denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen ska efterlevas.

För tillsyn har Läkemedelsverket rätt till tillträde dels till områden, lokaler och andra utrymmen som används i samband med införsel, utförsel, transit, agerande som mellanhand, tillverkning, handel, transport, förvaring eller annan hantering av narkotika eller förpackningsmaterial till narkotika, dels till utrymmen där prövning av narkotikans egenskaper utförs. Detsamma gäller sådana utrymmen som används i samband med införsel, utförsel, transit, agerande som mellanhand, tillverkning, handel, transport och förvaring av narkotikaprekursorer eller andra utgångsämnen till narkotika. Verket får i sådana utrymmen göra undersökningar och ta prover. Läkemedelsverket har dock inte med stöd av denna lag rätt till tillträde till bostäder.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs för tillsyn enligt denna paragraf.

Den som förfogar över sådana varor som avses i andra stycket ska lämna det biträde vid undersökningen som Läkemedelsverket begär.

För prov som Läkemedelsverket har tagit betalas inte ersättning.

Ett beslut om föreläggande eller förbud får förenas med vite. Om tillträde eller biträde vägras får Läkemedelsverket också förelägga vite. *Lag (2011:114)*.

Avgifter

Anm. Rubriken är införd enligt lag (1992:1276).

11 a §

[4966] För att täcka statens kostnader för kontrollen av narkotika skall den som söker eller har erhållit tillstånd enligt 3–5 §§ betala särskilda avgifter som bestäms av regeringen. Även den som söker tillstånd eller registrering enligt förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.) eller förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.) skall betala särskilda avgifter som bestäms av regeringen. *Lag (2005:471)*.

Bemyndiganden

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (2011:114).

12 §

[4967] Regeringen får meddela föreskrifter om vilken narkotika som får användas för industriellt ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om införsel, utförsel, transit, tillverkning, handel, innehav, transport, förvaring, förordnande, utlämnande, anteckningar och märkning av narkotika.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kraven i fråga om införsel, utförsel, transit, tillverkning, handel, innehav, transport, förvaring, förordnande, utlämnande, anteckningar och märkning när det gäller

1. beredningar som uteslutande är avsedda att användas för medicinskt eller vetenskapligt ändamål, och
2. narkotika som används för industriellt ändamål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får även meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd. *Lag (2011:114).*

Anm. Se [5001] o.f..

Ansvar m.m.

Anm. Rubriken har fått sin nuvarande lydelse enligt lag (1993:361).

13 §

[4968] Till böter eller fängelse i högst ett år döms, om gärningen inte är belagd med straff enligt narkotikastrafflagen (1968:64) (Smugglingslagen m.m. [1701] o.f.) eller enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling (Smugglingslagen m.m. [101] o.f.), den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. bedriver sådan verksamhet som avses i förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.) eller förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.) utan erforderligt tillstånd eller utan att föreskriven registrering av verksamheten gjorts,

2. bryter mot 6 § andra stycket, 9 § eller 9 a §, eller mot bestämmelserna i förordning (EG) nr 273/2004 eller förordning (EG) nr 111/2005 om

- a) att utse, anmäla och uppdatera uppgifter om ansvarig person,
- b) att uppdatera adressuppgifter,
- c) kundförsäkringar,
- d) dokumentation,
- e) märkning, eller
- f) att underrätta om sina transaktioner, eller

3. lämnar oriktig uppgift i ärende om tillstånd eller registrering av verksamhet enligt denna lag eller enligt förordning (EG) nr 273/2004 eller förordning (EG) nr 111/2005.

Till böter döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter föreskrift som meddelats med stöd av denna lag.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar. *Lag (2011:114).*

13 a §

[4969] Narkotikaprekursor som har varit föremål för brott enligt 13 § eller värdet därav samt utbyte av sådant brott skall förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt. *Lag (2005:471)*.

Överklagande**14 §**

[4970] Beslut i fråga om intyg enligt 3 a § får överklagas till Läkemedelsverket. Beslut som Läkemedelsverket eller Tullverket i ett enskilt fall meddelat enligt denna lag, enligt förordning (EG) nr 273/2004 ([5021] o.f.) eller förordning (EG) nr 111/2005 ([5041] o.f.) eller enligt en föreskrift som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som Läkemedelsverket, Tullverket, förvaltningsrätten eller kammarrätten i ett enskilt fall meddelar ska gälla omedelbart, om inte annat anges i beslutet. *Lag (2009:812)*.

Övrigt**15 §**

[4970 A] Den som har tillstånd att hantera en vara för industriellt ändamål enligt 3 § lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor har, om varan förklaras som narkotika, rätt att fortsätta hantera varan under ytterligare två månader eller om tillståndshavaren inom denna tidsfrist ansöker om tillstånd enligt 8 § denna lag, fram till dess att Läkemedelsverket slutligt har avgjort ärendet om tillstånd. Läkemedelsverket får besluta om villkor för hanteringen som ska gälla under tiden fram till dess att ärendet har avgjorts.

Läkemedelsverkets beslut gäller omedelbart. För det fall en ansökan enligt första stycket avslås ska i beslutet anges den dag då sökanden senast ska ha avhänt sig varan och de villkor som ska gälla under tiden.

Fram till dess att Läkemedelsverket slutligt avgjort ärendet gäller bestämmelserna om tillsyn i lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor i stället för bestämmelserna om tillsyn i denna lag. *Lag (2011:114)*.

[4971] 1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

2. Narkotikaförordningen (1962:704) skall upphöra att gälla vid ikraftträdandet.

3. Beslut och tillstånd som har meddelats enligt den upphävda förordningen gäller fortfarande. *Lag (1993:361)*.